

PAM

Informe de balanç de l'acció de govern
Abril 2022

**Diputació
Barcelona**

Índex

1. Introducció	3
2. Àrea de Presidència	4
3. Àrea de Recursos Humans, Hisenda i Serveis Interns	9
4. Àrea d'Innovació, Governos Locals i Cohesió Territorial	13
5. Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals	16
6. Àrea d'Acció Climàtica	19
7. Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç	22
8. Àrea de Cultura	26
9. Àrea d'Educació, Esports i Joventut	29
10. Àrea d'Igualtat i Sostenibilitat Social	34

1. Introducció

El Pla d'actuació de mandat 2020-2023 (PAM 2020-2023) és el document estratègic que recull els principals objectius polítics que donen resposta a les prioritats del govern de la Diputació de Barcelona i les línies d'actuació per a assolir-los. En el moment de realitzar el seguiment anual s'analitzen, es revisen i s'actualitzen, tant des d'una perspectiva qualitativa, com des d'una perspectiva quantitativa i aquesta anàlisi permet conèixer els avenços obtinguts amb la seva implementació.

Mitjançant aquest informe de balanç es presenta el segon seguiment qualitatiu del PAM 2020-2023, que recull les principals polítiques públiques desplegades per les diferents àrees corporatives durant l'any 2021, singularitzades a través de l'impuls dels “projectes transformadors”, que concreten l'aposta de la Diputació per desenvolupar una estratègia municipalista per a un desenvolupament sostenible en el marc l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible i de la Nova Agenda Urbana.

El relat que es presenta posa de manifest que la necessitat de donar una resposta immediata als governs locals davant la situació d'emergència sanitària i social sobrevinguda per la pandèmia global de la COVID-19, així com la d'abordar les conseqüències del confinament a tots els nivells, que va marcar l'acció desenvolupada l'any 2020, ha començat a donar pas, durant aquest 2021, a enfoc més a mig i llarg termini orientats a promoure una recuperació sostenible de la crisi, tant a nivell econòmic, com social i mediambiental. Des d'aquesta perspectiva, s'ha pogut dur a terme una acció més consistent d'execució de la cartera de projectes transformadors de la corporació, tal i com es posa de manifest a través del relat sintètic per cada àrea corporativa, que es presenta a continuació¹.

1. Aquest relat és complementari a l'explicació detallada i sistemàtica sobre l'acció que han dut a terme totes les unitats de la Diputació, que ofereix la Memòria anual de la corporació: <https://seuelectronica.diba.cat/serveis-de-la-seu/memoria-corporativa/Default.asp> (consulta efectuada a 1 de març de 2022, en un moment en el qual la M4emòria està pendent de publicació), així com a la resta d'informació de seguiment pressupostari que proporciona la corporació.

2. Àrea de Presidència

L'Àrea de Presidència vetlla per tal que la Diputació de Barcelona sigui una Administració altament facilitadora, resolutiva i creadora de valor públic, treballa per l'apoderament dels governs locals amb l'objectiu d'ajudar-los a que puguin desplegar tot el seu potencial des de la triple dimensió de la sostenibilitat de l'Agenda 2030 (mediambiental, social i econòmica), així com per promoure totes aquelles aliances internes i externes que facilitin el desplegament del Pla d'actuació de mandat, àmbit en el qual assumeix el seu impuls polític i directiu, així com el suport tècnic en el seguiment, l'avaluació i les accions destinades a retre comptes de l'acció de govern de la corporació i la ciutadania. A continuació es presenten els grans eixos d'acció que s'han desenvolupat.

La consolidació del nou model de cooperació local: el Pla de Concertació Xarxa de Governos Locals 2020-2023

Al llarg del 2021 s'ha continuat desplegant el Pla de Concertació Xarxa de Governos Locals 2020-2023, a través d'un impuls renovat dels instruments de cooperació de la Diputació. En primer lloc, s'ha obert el segon període de presentació de sol·licituds de la Línia 1 – projectes sostenibles del Programa general d'inversions (PGI), i s'ha aprovat un pla sectorial dotat amb més de 6 milions d'euros per millorar les escoles públiques de la província. En el marc del PGI durant l'any 2021 s'han aprovat 486 actuacions per un import de 109.514.363,98 €.

En segon lloc, s'ha aprovat el Catàleg de serveis 2021-2023, un Catàleg a tres anys vista, on els recursos es presenten més adaptats a les necessitats del territori i, alhora, s'alineen de manera integral amb l'estratègia corporativa establerta en el Pla d'actuació de mandat i Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. El Catàleg 2021-2023 conté 395 recursos -170 de suport tècnic (43%), 136 de suport econòmic (34%) i 89 de suport material (23%)- i, aquest 2021, ha obtingut novament una certificació de qualitat com a "carta de serveis" per part de l'Associació Espanyola de Normalització i Certificació (AENOR).

Finalment, cal destacar l'aprovació del programa específic de "Resiliència local", dotat amb 50 milions d'euros, que té per finalitat estimular el relleu de l'economia local a través del foment d'actuacions de promoció econòmica i d'inversions estratègiques que potenciïn un desenvolupament sostenible del territori.

La posada en marxa de l'estratègia "Next-DIBA"

Aquest 2021 l'Àrea de Presidència ha posat en marxa l'Estratègia "Next Diba", dirigida a posicionar la província de Barcelona i els seus governs locals, incloent el de la Diputació de Barcelona, davant els fons extraordinaris per a la recuperació, transformació i resiliència aprovats per la Unió Europea, els fons Next Generation EU. Per poder desplegar de forma adequada aquesta estratègia, l'Àrea de Presidència s'ha dotat de la Unitat Tècnica Temporal d'Assistència i Coordinació de Projectes NextGenerationEU (Unitat Next Diba).

A nivell intern, aquesta Unitat ha coordinat la presentació d'onze Manifestacions d'Interès i ha centralitzat tota la informació relacionada amb la presentació de projectes corporatius a sis convocatòries. També ha col·laborat amb la Gerència d'Infraestructures Viàries i Mobilitat en la presentació d'un projecte de promoció de la mobilitat sostenible a les carreteres locals en el marc del "Programa DUS 5000".

A nivell extern, la Unitat ha organitzat 5 sessions informatives dirigides al conjunt d'alcaldes i alcaldesses de la província, ha organitzat un curs de formació sobre el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i les oportunitats per als ens locals, ha posat en marxa el web Next Diba amb més de 320 persones subscrietes al sistema d'alertes i, en col·laboració amb l'Oficina d'Europa i Estratègia Internacional, ha fet un retorn personalitzat sobre les opcions de finançament per a 52 propostes de projectes d'ens locals, empreses o tercer sector presentats.

L'impuls de l'Agenda 2030

Durant l'any 2021 l'Àrea de Presidència ha continuat treballant per promoure l'alineament de l'activitat de la Diputació de Barcelona amb els objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 a través del Pla d'actuació de mandat 2020-2023 i, en paral·lel, s'ha dotat d'un nou instrument per orientar estratègicament aquest alineament a partir d'una visió a mig i llarg termini, com és el nou "Pla estratègic d'implementació de l'Agenda 2030". Aquest Pla, que expressa el compromís institucional de la Diputació amb la sostenibilitat i les agendes globals, ve acompanyat d'una intensa tasca de suport tècnic i econòmic als governs locals de la demarcació de Barcelona per la localització de l'Agenda 2030 al territori, de l'elaboració de materials de capacitació i de l'impuls de nous instruments de seguiment en aquest àmbit, com el "Visor 2030: indicadors locals dels ODS", que ofereix una bateria d'indicadors de base municipal sobre la realitat social, econòmica i mediambiental de la província de Barcelona.

Concertem en xarxa: cap a una nova governança local

Avançar cap a un model de governança local adaptat a les societats actuals requereix promoure una presa de decisions basada en dades i evidències, establir mecanismes que

permetin la participació dels actors locals en aquelles qüestions que els poden afectar més directament i avaluar l'efectivitat de les polítiques que s'impulsen. En el marc de la política de cooperació local de la Diputació i del projecte transformador "Concertem en xarxa", des de l'Àrea de Presidència s'han promogut diverses iniciatives en aquesta direcció.

Durant l'any 2021 s'ha treballat en un instrument per conèixer la realitat social, econòmica i mediambiental dels municipis de la província com és el "Visor 2030" apuntat a l'apartat anterior, s'han publicat els primers resultats de l'enquesta "DIBAròmetre: l'enquesta sobre la percepció ciutadana del municipi, els serveis i la seva Administració" corresponents als municipis de menys de 10.000 habitants i s'han iniciat els treballs de configuració de l'arquitectura del "Visor Cooperem en Xarxa", una nova plataforma d'informació per als governs locals, que es publicarà durant l'any 2022 i, progressivament, oferirà informació sobre l'acció de cooperació de la corporació.

En el terreny de la participació i la concertació, el març de 2021 es va crear la "Taula per a la Millora de la Cooperació Local" (TMCL), un espai de treball col·laboratiu transversal de la Diputació de Barcelona, que té per objectiu millorar i adaptar la política de cooperació local de la corporació a les necessitats dels diferents agents implicats. Des de la seva activació s'han analitzat els mecanismes d'actualització del Catàleg de serveis 2021-2023, la integració del conjunt d'aplicacions corporatives en una plataforma única, l'ajust del cicle de gestió del Catàleg de serveis al cicle pressupostari dels ens locals i la identificació de les necessitats locals i el seu encaix en la política de cooperació.

Per últim, en el terreny del seguiment i de l'avaluació, al llarg de 2021 l'Àrea de Presidència ha liderat el seguiment del Pla d'actuació de mandat 2020-2023 de la Diputació de Barcelona (PAM 2020-2023) corresponent a l'any 2020 amb el doble objectiu de conèixer el seu grau d'execució i impulsar la millora contínua i l'adaptació a les noves circumstàncies i necessitats de l'acció de govern. Aquest seguiment de l'any 2020 ha posat de manifest l'esforç realitzat per la Diputació per abordar els efectes de la COVID-19 i, alhora, preparar el camí per a una recuperació sostenible de la crisi que se n'ha derivat. D'altra banda, també ha impulsat la posada en marxa del sistema de seguiment i avaluació del Programa general d'inversions (PGI) i de diferents programes específics amb l'objectiu de copsar la satisfacció i les necessitats dels ens locals i identificar potencials espais de millora, així com la realització d'una avaluació del disseny del PGI que s'ha encarregat a l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (IVÀLUA).

Comunicació amb els governs locals

Amb la voluntat de continuar reforçant la comunicació i el diàleg amb els governs locals, al llarg del 2020 des de l'Àrea de Presidència s'ha impulsat l'adaptació a l'àmbit digital del conjunt d'accions de comunicació corporatives (infografies, videotutorials, actes híbrids, materials de sensibilització per a exposicions, guies, etc.). També s'ha millorat l'organització del contingut i el disseny del web corporatiu, per tal de fer més accessible els seus contin-

guts a tots els públics, així com del portal intern Intradiba, per tal de mostrar d'una forma més adequada la informació al personal de la corporació, majoritàriament teletreballant.

Prevençió i seguretat pública a nivell local

Un altre àmbit d'actuació de l'Àrea de Presidència és la prevençió i la seguretat pública a nivell local, tant pel que fa als recintes i serveis de la Diputació i els seus organismes, com pel que fa al suport que s'ofereix als ajuntaments i consells comarcals. En el primer cas s'han dut a terme diverses actuacions relacionades amb el control d'accés al recinte Mundet, l'execució de serveis de vigilància privada en 22 edificis/recintes corporatius i la seguretat a l'Organisme de Recaptació i Gestió Tributària, a l'Institut del Teatre, al CCCB, al Museu Marítim de Barcelona i al Consorci Patrimoni de Sitges. En el segon cas, s'ha renovat el programa formatiu destinat a policies locals, s'ha participat en la direcció i edició del llibre "Gestió de crisis en el món local", s'ha col·laborat amb l'Oficina de Patrimoni Cultural, el Servei de Museus i Protecció Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya i el MNAC per a l'assessorament en matèria de seguretat a tres museus de la demarcació de Barcelona adherits a la Xarxa Museus Locals i, per últim, s'han gestionat els recursos de Catàleg sobre "plans de seguretat local" i "seguretat en els museus i les seves extensions".

Cooperació europea, cooperació al desenvolupament i xarxes internacionals

A nivell europeu, la Diputació ha continuat treballant per enfortir les seves línies de suport als governs locals de la província de Barcelona amb l'objectiu de facilitar la seva participació en les polítiques europees i les seves capacitats d'accés als fons europeus, davant l'impuls dels "programes de nova generació" de la UE (tal i com s'ha comentat en apartats anteriors) i la renovació del Marc Financer Pluriannual 2021-2027. Els recursos que s'ofereixen a través del Catàleg de serveis, les diverses línies formatives i informatives sobre preparació i gestió de projectes europeus adaptades a aquest nou escenari, els gairebé 100 assessoraments individualitzats a ens locals que s'han dut a terme, les accions d'incidència davant de les institucions europees per tal de recollir i evidenciar la realitat local en els dictàmens, iniciatives, programes o polítiques de la Unió, així com la tasca que desenvolupa l'Oficina de la Diputació a Brussel·les, han començat a adaptar-se a aquest nou context de les polítiques europees i dels fons de la Unió Europea dirigits als governs locals, per tal d'oferir una estratègia proactiva de suport a la xarxa de governs locals de la província de Barcelona.

D'altra banda, aquest balanç de l'acció a nivell europeu, també ha vingut acompanyat de diverses línies d'actuació a nivell internacional per posicionar la demarcació i els seus governs locals en xarxes i organismes multilaterals (com el Consell de Governos Locals Units, la Global Task Force o ONU-Habitat). S'han realitzat 64 accions de posicionament, entre les que destaquen per la seva rellevància i projecció internacional, la intervenció en dues sessions en el marc del 65è període de sessions de la Comissió de la Condició Jurídica i Social de la Dona de les Nacions Unides. Una altra actuació destacable en aquest àmbit és el

suport que la Diputació ha continuat oferint al CIDOB com a institució de generació de coneixement de referència internacional, a través d'un programa conjunt de treball: l'“Agenda de reflexió estratègica per a Barcelona, Europa i la Mediterrània”.

Per últim, lògicament, cal fer referència a la política de cooperació al desenvolupament a la qual la Diputació hi destina el 0,7% dels seus ingressos ordinaris, que s'orienta clarament a l'enfortiment de les capacitats institucionals dels governs locals de la Mediterrània i, en particular, del Magrib (àmbit en el qual al 2021 s'ha produït l'adhesió de la Diputació com a membre observador de la xarxa Medcitiés), Amèrica Llatina i Àfrica subsahariana. Els àmbits centrals de la cooperació descentralitzada són la governança local i la descentralització, el reforç de les polítiques públiques locals i la promoció dels drets humans, amb especial atenció als drets de les dones i dels col·lectius més vulnerables.

En aquest àmbit, es pot destacar que s'ha continuat desenvolupant el programa de “cooperació directa” de la Diputació (que inclou, per exemple, un projecte per l'“Enfortiment dels ens locals libanesos en la governança local de la migració” amb *Cités Unies Liban*, o el projecte d'“Incorporació de la perspectiva de gènere en les polítiques locals al Marroc”, EqualMED, que fou guardonat amb el primer premi dels PLATFORMA Awards 2020), s'ha mantingut el suport a diverses entitats que treballen en l'àmbit de la cooperació a Catalunya (per exemple, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, LaCoordi o LaFede) o a Europa (xarxa PLATFORMA). També s'han potenciat les línies de suport amb la xarxa de governs locals de la província de Barcelona en el desplegament de les seves pròpies polítiques de cooperació i d'impuls de l'“educació per a la ciutadania global” al territori, principalment a través del Catàleg de serveis, o altres iniciatives d'interès estratègic (per exemple, el projecte Ciutats Defensores de Drets Humans).

3. Àrea de Recursos Humans, Hisenda i Recursos Interns

Recursos humans i organització: instruments de gestió

Un àmbit de gestió important de l'Àrea són, lògicament, els recursos humans i l'organització. Des de la perspectiva relativa a l'optimització de l'estructura i la racionalització organitzativa, la Diputació compta amb diversos instruments de creació pròpia que serveixen per a objectivar la presa de decisions en aquest terreny, com són el Manual de valoració de llocs de treball de la Diputació de Barcelona, específic per a l'Administració local, el Catàleg de valoracions de referència dels llocs de treball directius, de comandament i singulars de la Diputació de Barcelona i l'Auditoria d'estructura organitzativa, consistent en un quadre de comandament del conjunt de l'organització que proporciona indicadors clau de gestió. Aquests instruments de gestió, d'altra banda, es situen en el terreny d'una planificació estratègica que, durant l'any 2021, ha abordat diverses qüestions que es desenvolupen a continuació.

La implantació del teletreball

En primer lloc, la implantació del teletreball com a modalitat de prestació de serveis. Arran de la crisi sanitària provocada per la COVID-19, a la Diputació de Barcelona s'inicia un període de treball en remot forçós i sobrevingut pel qual al voltant del 60% de la plantilla passa a prestar els seus serveis mitjançant aquesta modalitat. Aquesta realitat va motivar que la Diputació de Barcelona, juntament amb la representació sindical, es plantegés la necessitat de dissenyar, com a forma estable de prestació dels serveis de cara a un futur immediat, la implementació d'una modalitat d'organització del treball híbrida, que combinés el treball a distància amb el presencial.

El teletreball s'ha plantejat, per part de l'Àrea de Recursos Humans, Hisenda i Serveis Interns i de la Direcció dels Serveis de Recursos Humans, com a forma d'organització del treball que ha de contribuir a la millora de la prestació dels serveis, tot afavorint, de manera decidida, l'impuls dels projectes transformadors de la corporació en el marc del Pla d'actuació de mandat 2020-2023. Alhora es planteja com un model que pot redundar en la millora de les condicions de treball del personal i que contribueix als objectius de desenvolupament sostenible també per afectar a la mobilitat.

En aquest àmbit, les actuacions més destacades durant l'any 2021 han estat l'impuls i aprovació de la regulació inicial del teletreball, com a modalitat de prestació de serveis a la Diputació de Barcelona, així com emprendre els treballs necessaris per al seu desplegament i posada en funcionament, en el moment que es donin les condicions necessàries per a la seva entrada en vigor. Organitzativament, s'ha dut a terme la coordinació, el desenvolupament i la implantació dels diferents procediments necessaris per a la posada en marxa del model de teletreball aprovat: anàlisi i aprovació de la classificació de les funcions dels llocs de treball; disseny i posada en funcionament dels models i circuits per a la tramitació de les sol·licituds d'autorització del teletreball i actuacions derivades; procedimentació de l'actualització periòdica de bases de dades, entre d'altres. Des de la vessant de riscos laborals, s'ha treballat per a possibilitar la realització de l'avaluació de riscos laborals de l'espai de treball del domicili habitual des d'on es desenvoluparà l'activitat professional. Per últim, s'han desplegat mesures de comunicació (per exemple, s'ha creat una secció de teletreball a Intradiba i una bústia departamental per atendre les consultes dels empleats i les empleades, o s'han posat en marxa comunicats informatius periòdics), així com actuacions formatives per oferir la formació obligatòria compresa dins l'acord regulador, tant la vinculada a la prevenció de riscos laborals com la de caire organitzatiu i de gestió d'equips.

Interinitat estructural

Enmig d'un context de pandèmia internacional -en què la gestió de l'execució dels processos selectius s'ha evidenciat d'una gran complexitat, ateses les limitacions de mobilitat i la resta de mesures de seguretat imposades per les autoritats sanitàries per prevenir i ajudar al control de la transmissió del virus SRAS-CoV-2- l'Oficina d'Accés i Gestió de la Contractació ha hagut de fer front a la resolució de les convocatòries dels processos selectius per a la constitució de borses de treball i haurà de fer front a l'organització i execució de les convocatòries selectives derivades dels processos d'estabilització previstos a la recentment aprovada Llei 20/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública, d'estabilització del personal interí, i que tenen com objectiu assolir una taxa de temporalitat que no superi el 8%.

Durant l'any 2021, les actuacions més destacades han estat el disseny, l'elaboració i l'aprovació del Pla d'actuació en matèria d'ocupació (PAMO) de l'any 2021 d'acord amb la normativa vigent; així com l'assistència i suport a les accions derivades de la seva execució i seguiment tècnic que se n'han derivat. D'altra banda, també s'ha analitzat la normativa aplicable als processos d'estabilització i consolidació del personal interí, iniciant el disseny de l'oferta pública i de les corresponents convocatòries de selecció i atenent les consultes de caràcter jurídic i/o tècnic derivades del procés. En el marc també del procés de foment de la incorporació de persones i del projecte corporatiu 'Capacitats Diverses', s'han dut a terme els treballs per tal d'integrar en el PAMO processos selectius en convocatòria de torn lliure per a proveir places de la plantilla de funcionaris de la Diputació de Barcelona reservades al torn d'integració de les persones amb discapacitat intel·lectual, així com facilitar-ne l'accés com a treballadors de la Diputació de Barcelona.

Atracció, captació i gestió de talent

L'edat mitjana del personal de la Diputació de Barcelona, amb dades a gener de 2022, és de 51 anys. Per això, s'estima que, en els propers 5 anys, el 22 % de la plantilla reunirà els requisits legalment establerts per poder accedir a la seva jubilació (es tracta del col·lectiu d'empleats i empleades que ara tenen 58 anys o més). I, en 10 anys, aquesta dada arribarà al 40 %. Davant d'aquest escenari, des de l'àmbit de Recursos Humans s'imposa la necessitat de realitzar un esforç perquè l'organització pugui atraure la incorporació de nous professionals i, de manera especial, dissenyar polítiques de reclutament adreçades a l'atracció de talent jove. Així, des de la Direcció dels Serveis de Recursos Humans, s'ha treballat i desenvolupat un *projecte d'atracció del talent*, que neix amb una doble finalitat: 1) apropar la Diputació de Barcelona a les universitats i els centres educatius per captar el millor talent que, des d'aquestes seus, es generi i, 2) fer servir els mitjans comunicatius actuals per atreure'l de manera eficient.

Altra línia de treball que s'ha endegat, i que complementa aquest projecte d'atracció del talent, està orientada a la gestió integral de la informació del talent corporatiu. Per poder conèixer i gestionar el talent professional dels empleats i de les empleades que treballen a la corporació, s'ha creat una eina que ens ha de permetre conèixer en temps real qui és qui a la nostra organització de treball, pel que fa als coneixements, formació i experiència dels empleats i de les empleades. I, d'aquesta manera, identificar les persones segons el seu potencial professional, la qual cosa permetrà reforçar la planificació estratègica dels recursos humans.

En aquest àmbit, les actuacions més destacades durant l'any 2021 han estat les següents:

- Consolidar el *projecte de captació del nou talent jove a la Diputació de Barcelona*, destacant l'elaboració de la proposta tècnica i el disseny de la pàgina web d'atracció/captació del talent (*employer branding*) de la corporació i la creació de productes multimèdia embebats al web: vídeo promocional, proposta tècnica infografies animades selecció i disseny proposta tècnica dels vídeos sobre professions de futur a la corporació.
- Treballar per a la implantació del Sistema d'informació del talent el primer trimestre 2022: fase final de desenvolupament informàtic (proves pilot del programari de gestió i de la plataforma d'usuari-espai personal, disseny i explotació de documents) i disseny i planificació del pla de comunicació del projecte a nivell corporatiu (espai informatiu a la intranet, videotutorials, sistema d'atenció a consultes i disseny d'un programa de tutorització a referents).

Gestió econòmica i pressupostària

El Ple de la Diputació de Barcelona va donar llum verda el mes de novembre de 2020 a un marc pressupostari per l'any 2021 de 1.008.041.135 d'euros, cosa que representa un aug-

ment del 4% respecte el pressupost inicial del 2020. D'aquesta forma, durant l'any 2021 la Diputació de Barcelona s'ha mantingut com l'Administració de referència a nivell local i ha pogut continuar treballant per reforçar els ajuntaments per a fer front a la crisi econòmica i social provocada per la COVID-19, com demostra el fet que a prop del 80% del pressupost de la corporació hagi anat destinat directament als ajuntaments, ja sigui a través de suport econòmic o tècnic. A més, a través d'aquest pressupost pel 2021 per primera vegada tots els programes de la Diputació s'han alineat dins dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) promoguts per les Nacions Unides.

D'altra banda és important assenyalar que, després d'anys de baix endeutament, l'any passat es va aconseguir reduir-lo a zero. Amb el romanent de tresoreria positiu s'han pogut finançar programes extraordinaris de suport als ajuntaments, o fer bestretes als ajuntaments a compte de la recaptació des del gener de cada any. Un darrer indicador de la bona gestió corporativa en aquest terreny és que s'ha aconseguit millorar el grau d'execució pressupostària, no solament en les operacions no financeres, sinó també en l'execució total. En aquest àmbit, 2020 va ser un any en el qual la Diputació va fer un important salt endavant, que ha tingut continuïtat posteriorment.

Edificació: l'impuls de “La Industrial +”

La Diputació de Barcelona vol transformar el recinte de l'Escola Industrial –catalogat com a Bé Cultural d'Interès Local- per donar resposta a noves demandes ciutadanes i adequar-lo als valors de la corporació. Aquesta transformació es conceptualitza a través del projecte “La Industrial +”, un projecte de futur per a l'Escola Industrial, amb 3 eixos de treball: “innovació científica i social”, “lluita contra el canvi climàtic” i “patrimoni i comunitat”. El projecte adaptarà el recinte de l'Escola Industrial als nous requeriments energètics, hi desenvoluparà un pol d'innovació, en rehabilitarà el patrimoni i millorarà la relació del recinte amb el barri, tot mantenint els usos i els equipaments públics que ara té.

4. Àrea d'Innovació, Govern Local i Cohesió Territorial

L'Àrea d'Innovació, Govern Local i Cohesió Territorial té com a missió impulsar determinats projectes i polítiques públiques d'especial valor afegit, en els quals, tant des d'una perspectiva tecnològica, digital, organitzativa o formativa, és adequat introduir sempre la innovació com a element transformador i transversal. Atès que aquesta innovació requereix una visió no uniforme, sinó diferenciada, asimètrica, de la nostra demarcació i, en definitiva, adaptada a cada realitat concreta, la cohesió territorial ha estat, des del primer moment, un objectiu de treball constant i progressiu per part de les unitats d'aquesta Àrea.

Coincidint amb el procés que es va posar en marxa per a l'elaboració del nou Pla d'actuació de mandat de la Diputació de Barcelona 2020-2023, la direcció política i directiva de l'Àrea va fer una diagnosi dels objectius estratègics que, més enllà de les actuals línies d'assistència i cooperació vigents i adaptades en cada moment a les necessitats dels governs locals, establís els projectes vertebradors i transformadors que des d'aquesta Àrea es volien impulsar i que, en bona part, han estat recollits en el document finalment aprovat per la Diputació de Barcelona.

A la Diputació de Barcelona hem pogut fer una mirada interna però sobretot supramunicipal, la qual cosa ha posat en relleu algunes oportunitats que ara, en la nova realitat que es dibuixa després de la pandèmia, esdevenen més peremptòries encara i moltes de les quals s'endevinen com a palanques de canvi d'uns nous temps.

Per això, s'han establert els projectes i les línies incorporats com a eixos estratègics d'aquesta Àrea en el Pla d'actuació de mandat corporatiu, en el marc d'un document estratègic que configura el full de ruta de l'Àrea d'Innovació, Governos Locals i Cohesió Territorial 2020-2023, des d'una perspectiva transversal i motora de molts projectes que entenem que són la base d'una veritable modernització institucional en clau local.

Una cartera de projectes renovada

En aquest sentit s'ha elaborat, en fase d'actualització de fet en aquest 2022, el Pla estratègic de l'Àrea d'Innovació, Governos Locals i Cohesió Territorial amb els 10 programes, projectes o accions estratègiques següents:

1. Enfortir l'equilibri, la cohesió territorial i la connectivitat dels municipis barcelonins.
2. Renovar i gestionar les estacions de treball de la corporació i dels ajuntaments de menys de 1.000 habitants.
3. Implementar estratègies de ciutat intel·ligent en els municipis de la demarcació.
4. Garantir la ciberseguretat corporativa i prestar suport tècnic als governs locals.
5. Completar els serveis de digitalització al territori.
6. Desplegar un sistema de gestió de dades obertes i potenciar el bon govern i la transparència dels governs locals.
7. Prestar un programa de suport integral en la implementació del teletreball als governs locals.
8. Modernitzar les estructures organitzatives municipals.
9. Implementar sistemes d'intel·ligència artificial en espais d'atenció ciutadana.
10. Liderar iniciatives de captació del talent, gestió del coneixement i nous formats d'aprenentatge.

Les primeres passes en el seu desplegament

La majoria d'aquestes actuacions s'estan desenvolupant de manera progressiva amb èxits creixents, tal i com es pot il·lustrar a través dels exemples que es presenten a continuació:

- S'ha impulsat el programa de suport en l'àmbit de cobertura per les funcions reservades a funcionaris de l'Administració local amb habilitació nacional, subescala secretaria-intervenció, que es desenvolupa amb la cooperació i coordinació transversal de la Secretaria i la Intervenció General de la Diputació de Barcelona, i especialment pel que fa als tècnics locals.
- També el programa de substitució total o parcial dels equipaments de lloc de treball actualment basats en equipaments de sobretaula per portàtils amb estació d'acoblament i instal·lació del programari adequat i innovador -malgrat algunes dificultats en el lliurament dels ordinadors que estan fent endarrerir el projecte.
- La gestió informatitzada dels ajuntaments de municipis de menys de 1.000 habitants, es desplegarà efectivament l'any 2022 un cop definit del tot ja el projecte en aquest any 2021.

- S'ha impulsat un programa de suport en el disseny i implantació de projectes de teletreball dels ajuntaments de municipis de més de 20.000 habitants.
- S'estan desplegant estratègies de ciutat intel·ligent en ajuntaments de municipis de més de 2.500 habitants i mancomunitats.
- S'estan impulsant noves estratègies d'aprenentatge adequades a les necessitats dels empleats públics i sistemes de captació i retenció del talent.
- Es desenvolupen actuacions per garantir la ciberseguretat dels governs locals -en el marc de les quals s'està tramitant també un conveni de col·laboració amb l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya.
- I s'està introduint la intel·ligència artificial en determinades accions i programes com per exemple el xat bot Forma o el robot hominoide ARI, en funcionament, i amb èxits ja contrastables, entre d'altres.

Per últim, en el terreny de la cohesió territorial, cal fer referència a la velocitat que emprèn el projecte del Centre d'anàlisi per a la cohesió territorial, un cop definit tecnològicament el producte i havent aconseguit els recursos humans necessaris per tal que pugui veure parcialment la llum a finals del primer semestre del 2022, i la totalitat un any després (maig 2023).

En properes actualitzacions del quadre de comandament del Pla estratègic de l'Àrea d'Innovació, Governos Locals i Cohesió Territorial es presentaran resultats definitius d'aquestes actuacions.

5. Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals

Impuls de les “agendes urbanes locals”

Sota el marc global que suposa l'adopció per part de l'ONU de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, la Diputació de Barcelona, a través de la Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats (GSHUA) engega el 2020 el projecte transformador *Impuls de les Agendes Urbanes Locals*. El projecte es defineix principalment per l'objectiu d'aterrar els continguts de les agendes globals a la realitat dels municipis de la demarcació. La seva acció es desenvolupa en dues escales diferenciades. A la primera, de nivell provincial, es persegueix afavorir la integració l'Agenda Urbana com a element de planificació estratègica del territori de la demarcació. Per això, la institució compta amb el seu propi Pla d'acció calendaritzat i monitoritzat. La segona escala, el suport tècnic individualitzat pretén donar suport específic als ajuntaments en la definició i implementació dels seus propis plans d'acció locals, atenent a la realitat municipal, alineant les inversions públiques locals i aportant recursos de la corporació per aconseguir-ho. Atenent les dues escales d'intervenció descrites, el Pla d'acció del projecte Impuls de les agendes urbanes locals es desenvolupa al voltant de tres eixos:

- El suport tècnic individualitzat a les entitats locals en la redacció de les agendes urbanes locals, que s'articula a través del Catàleg de serveis 2021-2023. Al llarg del 2021 s'han realitzat 2 proves pilot a Berga i Martorell i s'ha llançat el recurs “Disseny de l'agenda urbana local” (al qual han accedit, en la primera convocatòria, cinc ens locals que engloben 11 municipis). També s'ha elaborat una Guia Pràctica per a la redacció de l'Agenda Urbana Local.
- La creació i la gestió de la Xarxa d'Agendes Urbanes Locals de Barcelona, que ja compta amb l'adhesió d'una vintena de municipis, com a espai relacional per promoure i articular la coordinació entre les diferents agendes i agents, facilitar la creació d'aliances, millorar capacitats i constituir-se en un espai on crear compromisos i avançar junts en el procés d'implementar l'agenda urbana local. En aquest marc, s'ha dissenyat i posat en marxa el recurs de prestació continuada del Catàleg de Serveis 2021-23 “Xarxa de les Agendes Urbanes Locals”.

- Per últim, l'establiment d'aliances i col·laboracions amb altres agendes i fòrums. En l'àmbit de l'Agenda Urbana Espanyola (AUE) es pot destacar la signatura del protocol general d'actuació de la Secretaria General de l'Agenda Urbana i l'Habitatge del Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana (MITMA), que formalitza la consideració del Projecte Transformador Impuls de les Agendes Urbanes Locals com a projecte pilot del Pla d'acció de l'Agenda Urbana Espanyola, així com la presentació del Pla d'acció del Projecte Transformador Impuls de les Agendes Urbanes Locals de la Diputació de Barcelona a la Convocatòria d'ajuts per a plans d'acció dels projectes pilot de l'Agenda Urbana Espanyola. La corporació ha resultat beneficiària d'un ajut de 300.000€. D'altra banda, pel que fa a l'Agenda Urbana de Catalunya, es participa a nivell tècnic en els grups de treball per a la seva redacció (participació que s'articula a partir de diferents departaments de la Diputació) i s'han creat espais de coordinació institucional. Per últim, també s'han establert sinèrgies amb la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, la Federació de Municipis de Catalunya o la Diputació de Granada.

Projecte Vies Blaves Barcelona

El "Projecte Vies Blaves Barcelona" és un projecte transformador del Pla d'actuació de mandat per tal que totes les persones puguin gaudir d'una vida pròspera i fer possible que el progrés econòmic, social i tecnològic estigui en harmonia amb el medi natural. La Diputació de Barcelona vol promoure els pobles i ciutats un desenvolupament econòmic més intel·ligent, més sostenible ambientalment i més integrador socialment, mitjançant accions que modernitzin el teixit productiu, el sector turístic i el comerç urbà de proximitat, i de polítiques que promoguin entorns favorables a la innovació, l'ocupabilitat de les persones, l'emprenedoria i l'economia social.

En aquest context, el projecte Vies Blaves Barcelona, Anòia Fase 1, s'ha presentat a la convocatòria d'ajuts del "Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia" del Gobierno de España ("Next Generation") en col·laboració amb l'Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç, i s'ha dotat en 4,5 milions d'euros que s'han d'executar en un 75% el darrer trimestre de 2024. Altres actuacions destacables durant l'any 2021 són la redacció dels Informes d'acompliment dels criteris ambientals definits pel PDU VBB i la seva DAE, dels projectes d'urbanització de les Vies Blaves Anòia fase 1, 2 i Cardener, la constitució de la Comissió mixta de seguiment ambiental del PDU VBB (CSA PDU VBB), la presentació davant d'aquesta dels projectes constructius de les Vies Blaves Anòia fase 1, fase 2 i Cardener per a la seva conformitat i inici de la tramitació ambiental dels projectes, la formalització del contracte de serveis per a la redacció del Projecte constructiu i d'urbanització de la Via Blava del Llobregat o la formalització del Conveni marc de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Institut Català del Sòl per a l'execució de les expropiacions del projecte.

Fibra òptica a la xarxa de carreteres

El projecte de Fibra òptica a la xarxa de carreteres facilita l'accés a la banda ampla a la població, sent un factor de cohesió, millorant les oportunitats a tot el territori, promovent l'activitat econòmica alhora que es millora la competitivitat d'empreses i explotacions. El repte és facilitar l'accés a xarxes de comunicacions de banda ampla i donar compliment als objectius de l'Agenda Digital Europea. L'actuació física d'aquest projecte sobre les carreteres millora la seguretat de les vies i afavoreix la reducció de l'accidentalitat dels seus usuaris. Igualment permet reduir emissions per la reducció de desplaçaments, així com per haver de fer menys tasques de manteniment. Com a principals fites del projecte, es poden definir:

- Augmentar de forma significativa l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació i esforçar-se a proporcionar accés universal i assequible a Internet als territoris menys connectats.
- Per a 2030, proporcionar accés a sistemes de transport segurs, assequibles, accessibles i sostenibles per a totes les persones, i millorar la seguretat viària, amb especial atenció a les necessitats de les persones en situació vulnerable, dones, nenes, nens, persones amb discapacitat i persones grans.

Les actuacions previstes pretenen aconseguir la connexió de tots els municipis en què es pugui connectar la xarxa troncal de fibra òptica amb el nucli municipal, a través de les carreteres amb titularitat de la Diputació de Barcelona. Les obres es desenvolupen en diferents fases mitjançant la redacció dels corresponents projectes constructius, on a partir del desplegament de la xarxa troncal es defineixen les actuacions per fer arribar conduccions de telecomunicacions als municipis que no disposen de fibra òptica, o bé amb un baix nivell d'implantació. En la proposta de desplegament, consensuada amb el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI) de la Generalitat de Catalunya, es té en compte la viabilitat de les carreteres locals com a mitjà per a comunicar les poblacions a partir de les xarxes de comunicacions existents. S'inclouen als projectes el màxim número d'actuacions possibles, de manera que s'optimitzi la inversió econòmica disponible per assolir el major número de municipis possible en cada fase. Les actuacions més destacades durant l'any 2021, que han tingut un impacte a 16 municipis i més de 40km de carretera, han estat:

- Finalització de les obres del "Projecte de revestiment de cunetes i millora de marges a diverses vies provincials. Any 2020. 3 Lots (Clau: 8488-PC-01, exp. 2020/1511)".
- Redacció del projecte i inici de les obres del "Projecte de revestiment de cunetes i millora de marges a diverses vies provincials. Any 2021. 5 Lots (Clau: 9187-PC-01, exp. 2021/1104)".

6. Àrea d'Acció Climàtica

Renovables 2030

Renovables 2030, un dels projectes transformadors del Pla d'actuació de mandat 2020-2023 de la Diputació de Barcelona, té com a objectius implantar les fonts d'energia renovables per al consum energètic dels ens locals i promoure comunitats energètiques per avançar cap a una economia descarbonitzada i menys deslocalitzable.

Acompanyament als ens locals en l'emergència climàtica

L'Àrea d'Acció Climàtica presta suport als municipis perquè puguin complir els seus compromisos envers l'emergència climàtica, que han passat del 20% de reducció dels gasos amb efecte d'hivernacle per a l'any 2020, al 55% per al 2030, amb la mirada posada en la neutralitat climàtica el 2050. A través del Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia, el 98,8 % de la població de la província ha assumit compromisos de reducció i un 17 % s'ha adherit ja als objectius del 55 %.

En el marc de l'increment del cost de l'energia, i incidentalment, de l'impacte de la crisi sanitària, l'Àrea impulsa actuacions orientades a minimitzar la factura energètica dels ajuntaments, als quals dota d'eines tècniques i financeres per identificar inversions que millorin l'eficiència i per incentivar la producció d'energia renovable per a autoconsum.

L'estratègia de l'Àrea d'Acció Climàtica per acompanyar els ens locals en el compliment dels seus compromisos climàtics consta de tres fases: capacitació dels ens locals mitjançant coneixement i formació per a la identificació d'accions; suport a la redacció de projectes, i; accés als recursos econòmics necessaris.

Apoderament dels ens locals

La innovació aplicada i la formació són eixos fonamentals per a la capacitació dels ens locals en l'escenari de canvi climàtic. L'Àrea d'Acció Climàtica i la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat han reeditat enguany el cicle de seminaris sobre transició energètica, amb sessions dedicades a les comunitats energètiques, el finançament de la transició energèti-

ca local, els operadors energètics municipals i l'autoconsum fotovoltaic en edificis municipals, en habitatges de protecció oficial i en el sector domèstic. El cycle tindrà continuïtat el 2022 amb sessions sobre la pobresa energètica, l'Impacte de les bonificacions fiscals a l'IBI per autoconsum fotovoltaic, l'ús de la biomassa com a font d'energia tèrmica renovable i sobre ordenances i eines per promoure la transició energètica al món local. Igualment, s'ha mantingut l'impuls a l'economia circular, amb un altre cycle de tallers dedicat a la compra pública circular, la servitització i la simbiosi industrial. L'oferta es completa a través del Pla de formació ambiental que organitza cursos gratuïts adreçats al personal tècnic local, amb una assistència mitjana anual per sobre dels 400 participants.

Des d'una perspectiva socioambiental, l'Àrea impulsa actuacions de participació ciutadana i d'educació ambiental com a instrument de gestió per a implementació de les polítiques de transició energètica. El programa 50/50 incentiva l'estalvi energètic als centres escolars a partir de l'aplicació de bones pràctiques en l'ús de l'energia. Com a resultat, tothom hi guanya: els alumnes aprenen a estalviar energia, l'escola obté recursos financers addicionals, l'ajuntament redueix els costos energètics i el medi ambient millora. Passa l'energia ofereix suport als ajuntaments que es comprometen a obtenir estalvis d'energia en els equipaments, involucrant-hi el personal i la ciutadania, i a destinar-los a les llars que pateixen pobresa energètica. Es destinen recursos de sensibilització als municipis durant la Setmana Europea de l'Energia Sostenible i la Setmana Europea de la Mobilitat i es distribueixen als centres educatius de 140 municipis prop de 100.000 Agendes Escolars del Medi Ambient, enguany amb el títol "365 dies per frenar l'emergència climàtica".

Eines tècniques i suport econòmic

L'Àrea d'Acció Climàtica ha adaptat la seva oferta del Catàleg de Serveis per donar una millor resposta als objectius estratègics del Pla d'actuació de mandat. Partint de la lògica dels cycles inversors, els primers anys s'han dedicat al suport a la redacció de projectes, per centrar-se'n després en l'execució. Amb la voluntat específica que els ens locals estiguin capacitats per aprofitar les convocatòries lligades als fons Next Generation, es va obrir una línia de suport econòmic per a la substitució, per tecnologia LED, de l'enllumenat poc eficient o contaminant (37 suports) i dues línies més per a la redacció de projectes en els àmbits dels residus (42 suports) i del cycle de l'aigua (25 suports). De cara al 2022 es manté el suport econòmic per a les agències d'energia i per a plans climàtics innovadors. Destaca el suport per a l'impuls de les comunitats energètiques (19 peticions, l'any 2021), una figura que s'està configurant com un mecanisme claus en la transició ecològica i al qual la Diputació de Barcelona ha dedicat la publicació d'una guia. També s'ha prestat suport econòmic a 63 projectes de sensibilització i educació ambiental vinculats a l'emergència climàtica.

En el vessant del suport tècnic, i en referència directa a la lluita contra el canvi climàtic i la generació d'energia verda, es manté també l'impuls a les comunitats energètiques. En els darrers dos anys s'han lliurat 131 projectes executius de plantes fotovoltaïques d'autoconsum, 23 projectes de calderes i xarxes de calor amb biomassa, 29 estudis de mobilitat i 18

estudis sobre infraestructura verda. En altres àmbits, s'han redactat 26 suports tècnics de millora del cicle de l'aigua i sanejament, 41 de gestió de residus i 28 d'identificació i censos de l'amiant, a més de 250 projectes de control i avaluació ambiental; s'han analitzat mostres de 305 fonts naturals i 3.498 d'aigua de consum humà; i s'han atès diversos estudis municipals d'educació i participació ambiental.

Impuls a l'acció

Energies renovables

En els darrers anys i en el marc de diversos projectes FEDER, l'Àrea ha instal·lat 14 calderes de biomassa i 37 plantes fotovoltaïques d'autoconsum en equipaments municipals. També ha impulsat la instal·lació d'una seixantena de plantes fotovoltaïques d'autoconsum en edificis públics locals mitjançant una línia de subvencions específica.

Accés al finançament de les accions

Durant 2021, la direcció política de l'Àrea ha mantingut contactes permanents amb interlocutors de l'IDAE per concretar els finançaments, derivats de l'acord entre la presidenta de Diputació de Barcelona i el president del Govern d'Espanya, per impulsar les energies renovables en els municipis de la província, i per mostrar el seu interès en diferents línies de transició energètica. L'Àrea també ha presentat diversos projectes a línies de concurrència competitiva de fons europeus, entre els quals destaca el projecte LIFE integrat per a l'adaptació al canvi climàtic dels territoris i de les activitats que s'hi desenvolupen. Finalment, també s'ha prestat suport als ens locals en la presentació a convocatòries; aquest és el cas d'èxit de suport a una agrupació de municipis sota el lideratge del Consell Comarcal d'Osona per accedir a la convocatòria de suport de l'European City Facility.

Programa sectorial d'actuacions per fer front a l'emergència climàtica

En el marc del Pla de concertació de la Xarxa de Governos Locals 2020-2023, el novembre de 2021 es va aprovar la creació del fons de prestació per als ajuntaments de la província per a inversions en actuacions per fer front a l'emergència climàtica, dotat amb 12 M€ durant 2022 i 2023. Creat amb l'objectiu de reforçar la competitivitat del territori i reduir-ne la dependència energètica, el cost i el consum de recursos, el programa impulsa el finançament d'inversions en energies renovables, eficiència i reducció del consum en l'enllumenat públic i la millora de la recollida selectiva de residus, amb l'objectiu del residu zero. La voluntat és arribar a tothom, de forma que tots es municipis de la província puguin impulsar algun tipus d'acció.

7. Àrea de Desenvolupament Econòmic Local, Turisme i Comerç

La Diputació de Barcelona, en concret des de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç, ha treballat aquest any 2021 per promoure un creixement econòmic sostenible i inclúsiu amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones, i poder revertir les possibles situacions de desigualtats econòmiques i socials. Posar en marxa una metodologia de desenvolupament econòmic des d'una visió holística, ha permès aproximar-nos al territori d'una forma sistèmica, aplicant eines d'informació i coneixement per al diagnòstic, i així identificar els sectors clau de treball, a més de poder cercar els partners estratègics adients per a cada cas i situació. D'altra banda, la participació dels ens locals en els Fons de recuperació de la UE, Next Generation, els converteix en protagonistes de la recuperació en sectors clau. Objectius com la digitalització del mercat de treball i de la indústria, la digitalització del Mercats Municipals i treballar per fomentar les noves claus d'un turisme sostenible i de qualitat, entre d'altres accions, han estat pilars fonamentals que han permès la continuïtat de nombroses activitats econòmiques a nivell local. A continuació es descriuen de manera sintètica les accions portades a terme per l'Àrea durant el 2021.

Promoció econòmica i ocupació

En l'àmbit del suport al teixit empresarial, i amb l'ànim de transformar la base productiva de la província per fer-la més competitiva, el PAM estableix 4 línies d'actuació, que s'han desplegat de forma substancial durant el 2021:

- Per transformar la capacitat dels Centres Locals de Serveis a les Empreses (CLSE), hem donat estabilitat a les estructures dels CLSE mitjançant la pluriannualitat del seu finançament, hem seguit reforçant les seves capacitats mitjançant la formació i hem consolidat la seva oferta a emprenedors i empreses amb programes de mentoratge, acceleració d'empreses o programes de compravenda d'empreses, entre altres.
- Per transformar el model de prestació local a nivell territorial i de gestió per millorar el seu impacte i eficiència, durant el 2021 s'ha continuat apostant per un model d'atorgament dels recursos econòmics que optimitzi la prestació de serveis des d'un punt de vista territorial. Al mateix temps, els estudis i les anàlisis per avaluar la qualitat dels serveis que presten els CLSE han permès donar eines per millorar la seva gestió interna i aportar més valor.

- S'ha continuat finançant projectes locals de suport a la digitalització d'empreses, l'economia verda i circular i el sector agroalimentari dels productes de la terra.
- Finalment, s'ha finalitzat el Programa Complementari de modernització de PAE de la província i s'ha treballat per a poder-ne donar continuïtat amb una escala encara superior amb fons europeus. S'ha apostat pel suport a la indústria amb la creació d'un recurs específic al Catàleg per donar suport a les empreses industrials i als PAE on desenvolupen la seva activitat.

L'actuació en l'àmbit de l'ocupació s'ha articulada en torn als 4 eixos estratègics següents:

- La Xarxa de Serveis Locals d'Ocupació i la Xarxa d'Oficines Tècniques Laborals constitueixen l'instrument operatiu de les polítiques locals de mercat de treball. L'oferta de recursos pressupostaris i tècnics s'ha vist enfortida per posicionar aquests dispositius en condicions òptimes per oferir la millor assistència i acompanyament a l'elevat nombre de persones i empreses que s'hi adrecen.
- Els Plans Locals d'Ocupació endegats han contribuït a la contractació directa de persones amb risc d'exclusió, així com a millorar les seves competències digitals bàsiques.
- La necessitat urgent de minimitzar l'impacte en la destrucció i/o transformació dels llocs de treball derivat dels processos de digitalització que s'estan duent a terme en l'esfera productiva ha motivat l'impuls del projecte transformador Treball, Talent i Tecnologia, que té com a missió l'impuls de la tecnologia i l'acompanyament a la transició digital de les persones i les empreses.

Per últim, l'actuació en l'àmbit de la visió estratègica del territori s'ha articulada entorn a tres línies estratègiques:

- Per tal de fomentar la innovació econòmica i les noves economies s'han adequat els recursos de projectes territorials innovadors a la nova metodologia d'apropament al desenvolupament econòmic centrada en sis eixos estratègics d'activitat econòmica (innovació verda, indústria d'alta tecnologia, salut i vida digna, territoris creatius, economia social i solidària, i paisatges productius). En aquesta línia també s'ha treballat per incorporar un nou recurs material anomenat *Porta ResiduRecurs*.
- Per acompanyar els ens locals en la presa de decisions vinculada amb el desenvolupament econòmic hem continuat millorant les eines disponibles d'anàlisi territorial com són les noves aplicacions de dades MesuraDEL i el Visor 2030, la nova web de l'Informe Econòmic Local i l'actualització constant de la base de dades local Hermes i Hermes Infographics.

Pel que fa a l'acció desenvolupada en l'àmbit del turisme es desglossa en les actuacions més rellevants dels seus principals àmbits d'actuació. En el marc del projecte que pretén impulsar i consolidar Barcelona és molt més com una destinació turística sostenible, s'han portat a terme les següents actuacions:

- Estendre la cultura de la sostenibilitat turística a les destinacions locals, empreses i serveis turístics de les comarques de Barcelona. Durant el 2021, s'ha renovat la certificació de la Diputació de Barcelona en la seva categoria *Biosphere Gold*, la qual exigeix un treball d'implicació de les empreses de la destinació que obtenen el segell *Biosphere Lifestyle Certified*. Com a destinació certificada, la Diputació de Barcelona participa activament en la comunitat de destinacions sostenibles mundial: *Biosphere Destination Community*. A partir del projecte *Sustainable Tourism*, finançat pel FEDER a través del programa de Cooperació territorial Europea Mediterrani, s'ha donat suport als trenta projectes de turisme sostenible que en formen part. Cal destacar el llançament d'una nova activitat per a la creació d'un manual sobre l'ús dels fons europeus per al desenvolupament del turisme sostenible. Al mateix temps s'ha demanat una pròrroga de sis mesos del projecte que ha estat aprovada, i per tant el projecte finalitzarà el 31 de desembre de 2022 i tindrà un pressupost final de 2.011.468,38 €, dels quals 423.037 € són gestionats directament per la Diputació de Barcelona, que rep una subvenció del 85% de l'import (359.581,45 €).
- La Diputació de Barcelona ha estat pionera en promoure, a través del programa Compromís per a la sostenibilitat, les bones pràctiques en gestió sostenible de les empreses turístiques i el seu reconeixement a través d'un distintiu. L'any 2021, a la província de Barcelona s'han adherit un total de 572 empreses i serveis.

Pel que fa les actuacions més rellevants realitzades en l'àmbit del coneixement de la realitat turística, que es realitza des del *Labturisme* es destaca la incorporació de l'OTB com a membre d'INSTO, xarxa d'observatoris de turisme de la Organització Mundial de Turisme, la consolidació del sistema d'indicadors de turisme sostenible de l'OTB i la sensibilització, informació i coneixement turístic a tot el sector dels resultats de l'Enquesta a turistes de Barcelona.

Pel que fa a les actuacions més rellevants realitzades en l'àmbit de la captació de demanda turística destaquen diverses accions vinculades amb la implantació de l'Estratègia de Màrqueting Turístic de la Destinació Barcelona. Totes elles pretenen orientar l'oferta i la demanda turística cap a la sostenibilitat i es realitza mitjançant el Cercle de Turisme, una xarxa de més de 400 empreses turístiques i destinacions de les comarques de Barcelona. Entre altres, cal apuntar la presentació aquest 2021 del Pla de marketing 2022, amb les principals línies d'actuació centrades especialment en les noves tendències del sector que reclamen centrar les actuacions en el turisme de proximitat (donat la caiguda de més del 67% del turista internacional), la sostenibilitat de l'oferta turística del territori i la digitalització del sector.

Així mateix, aquest 2021 ha vingut determinat per la convocatòria extraordinària dels Plans de Sostenibilitat Turística en Destinació (PSTD) per a ens locals. És la primera convocatòria de suport a les destinacions turístiques que es finança amb càrrec als Fons Next Generation de la UE, a través del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència "España Puede". En aquest marc, s'ha concedit per part del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme una subvenció de 4,5M€ a la Diputació de Barcelona per desenvolupar el projecte Vies Blaves Barcelona, tal i com s'ha apuntat anteriorment.

Pel que fa a l'acció desenvolupada en l'àmbit del comerç durant aquest any 2021 cal fer menció del projecte transformador "*Mercats 2030: espais d'oportunitat*", el qual té com a objectiu principal la revitalització dels mercats municipals com a servei públic competitiu, digital i sostenible. Així mateix expressa el compromís amb la localització de l'Agenda 2030 i el PAM 2020-2023. D'altra banda, en l'àmbit dels mercats el desenvolupament de les actuacions previstes per l'any 2021 han estat condicionades per les diferents variants de la Covid-19, tot i així, s'han pogut executar o iniciar la major part dels objectius marcats:

- Campanyes de sensibilització. S'ha dut a terme la prova pilot de la campanya de sensibilització mediambiental "*mercats sostenibles: diguem adeu als plàstics d'un sol ús*", a tres municipis de la província de Barcelona que disposen de mercats municipals.
- Metodologia comuna per reproduir l'experiència. Per reforçar la campanya de sensibilització s'ha encarregat la contractació d'un estudi per realitzar una diagnosi per eliminar els envasos d'un sol ús en els tres mercats municipals que han participat en la prova pilot de la campanya.
- Contractació d'un estudi per fer una diagnosi energètica bàsica a mercats municipals. En aquesta prova pilot han participat 7 mercats municipals.

8. Àrea de Cultura

Promoure l'accés de tota la ciutadania a l'oferta cultural dels municipis de la demarcació de Barcelona és la raó de ser de l'Àrea de Cultura. Promoció i ciutadania són els dos conceptes clau que amaren tots els seus programes i projectes, entenent la cultura com una eina de transformació social.

Per aconseguir-ho, d'una banda, s'ha apostat per diversificar i acompanyar les activitats que desenvolupa el teixit cultural local públic -xarxes d'espais escènics, museus, arxius i biblioteques- i de la societat civil -entitats i associacions-, i de l'altra, s'han desplegat actuacions per guanyar i consolidar públics i usuaris, alhora que s'ha continuat trencant barreres i estigmes per aconseguir la plena accessibilitat, perquè no es pot aspirar a un desenvolupament humà i sostenible sense fer atenció al foment de la participació activa de la ciutadania en la vida cultural, sense afavorir l'increment de les llibertats culturals o sense protegir i difondre el patrimoni o la cultura popular.

Al 2021, malauradament, el pols cultural del món local s'ha hagut de continuar mesurant en clau de pandèmia. Si bé s'ha pogut evitar haver de tornar al tancament total d'equipaments, tant els aforaments com el volum d'activitat han quedat lluny dels estàndards a què estàvem acostumats. La crisi econòmica, el teletreball o la consolidació del consum cultural virtual són signes d'aquest nou temps en què, tanmateix, la Diputació manté el convenciment que la cultura és un bé essencial, és segura i, per damunt de tot, constitueix un element clau per a la reactivació econòmica i social. Es per això que l'Àrea de Cultura ha centrat els seus esforços en:

- Acompanyar l'acció de política en matèria de cultura dels governs locals.
- Reactivar els motors culturals locals mitjançant els ajuntaments i les entitats del territori.
- Vetllar pel manteniment del teixit empresarial del sector cultural de la demarcació, amb intervencions concretes per a artistes i tècnics.
- Activar el sector cultural per donar oportunitats professionals a artistes i creadors i possibilitar, alhora, que el públic tingui un rol actiu.
- Interpel·lar la ciutadania, creant nous públics i fidelitzant els habituals, fent especial atenció a la recuperació de la confiança en el consum cultural.

- Crear i millorar equipaments de lectura pública per tal de mantenir les biblioteques com a centres de dinamització cultural i d'accés igualitari a la informació, a la creativitat i l'experimentació

El suport a les polítiques culturals locals

En aquest àmbit s'ha treballat per garantir i incrementar les aportacions econòmiques per als ens locals, entitats i creadors en la seva activitat cultural, incidint especialment en la gestió i programació dels equipaments escènics municipals, el suport a la creació local i la continuïtat de festes majors i la captació de públic per als equipaments culturals locals. Aquests objectius, d'altra banda, s'han materialitzat en diverses accions destacables:

- S'ha dotat d'una aportació econòmica destinada als equipaments culturals multifuncionals públics per incentivar la programació i reprogramació, un cop represa l'activitat amb limitacions com la reducció obligatòria d'aforaments, dotada amb 500.000 euros.
- S'ha mantingut l'increment de la dotació pressupostària pel finançament de les entitats del sector cultural destinades a les funcions pròpies de l'activitat cultural per la seva funció d'interlocució, assessorament i difusió, amb un import de 200.000 euros.
- S'ha iniciat el projecte transformador CulturaMENT que s'adreça a la gent gran amb malalties mentals, els seus cuidadors i els seus familiars amb una dotació de 200.000 euros.
- I s'ha creat un pla per a la reforma i adequació d'equipaments culturals municipals dotat amb 11.500.000 euros entre el 2021 i el 2022.

Biblioteques

Tot i les limitacions existents encara en la prestació del servei a la biblioteca pública durant bona part del 2021, des de la Xarxa de Biblioteques Municipals s'ha continuat treballant per que aquest equipaments contribueixin de forma efectiva a la recuperació econòmica i social dels seus municipis establint vincles i creant comunitat a través de la lectura i la cultura, la informació i el coneixement, l'aprenentatge al llarg de la vida i la cohesió. A més a més es treballa intensament per garantir l'accés als serveis de lectura pública a tots els ciutadans de la demarcació fent un especial esforç per arribar als municipis més petits de la demarcació. Del pla d'acció del 2021 destaquem les següents:

- La posada en funcionament el mes de març del catàleg ATENA que facilita la integració dels fons documentals del catàleg Aladi (Diputació de Barcelona) i d'Argus (Generalitat de Catalunya) i que permet als usuaris fer peticions i consultes de documents des d'internet a totes les biblioteques públiques de Catalunya.

- S'ha desenvolupat el projecte de Cultura transformadora per donar suport a accions culturals que tenen com a finalitat desenvolupar projectes que situïn la cultura com a element vehicular per a la transformació local. S'ha treballat en 4 àmbits: lectura transformadora (creació de plans lectors municipals), iniciatives culturals transformadores (bancs de bones pràctiques d'accions culturals), sensibilització de tècnics en l'alienació de projectes municipals de cultura als ODS i capacitatció digital de la ciutadania en l'ús i accés a l'administració electrònica.
- S'han impulsat projectes que identifiquen els usuaris com a creadors de continguts en àmbits científics ("Llegim el riu") i , en l'àmbit cultural ("Escriure de cinema" o "Ficció digital").
- S'ha continuat treballant per avançar en consolidar les biblioteques com espais de descoberta, aprenentatge, de compartir i de creació de coneixement a partir d'estratègies comunitàries d'innovació i participació i treballant amb coneixement i dades obertes. S'han creat els labs portàtils amb la voluntat d'apropar la "cultura maker" a les biblioteques.

9. Àrea d'Educació, Esports i Joventut

Educació: proximitat, equitat i suport als ajuntaments

En aquest àmbit, es treballa per garantir l'èxit educatiu per a tothom, facilitant que totes les persones tinguin la capacitat d'aprofitar les oportunitats educatives al llarg i ample de la vida i que puguin escollir i desenvolupar un itinerari vital satisfactori. L'activitat s'orienta a consolidar el compromís del municipalisme amb l'educació. Específicament, amb recursos i serveis que tenen l'objectiu de millorar la gestió i la sostenibilitat dels centres educatius municipals, desenvolupar el model de ciutats educadores (amb l'entorn com a espai de trobada, recurs i agent transformador), potenciar la vessant orientadora dels municipis i treballar per assegurar l'equitat en l'accés a les oportunitats educatives per a tothom.

Aquestes línies d'actuació es vinculen amb l'estratègia municipalista i transformadora de la Diputació de Barcelona, que afavoreix el desenvolupament sostenible del territori en línia amb la Nova Agenda Urbana. També amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, donat que l'educació esdevé una de les claus per assolir l'any 2030 els objectius de desenvolupament sostenible, que estableixen la fita de garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de tota la vida. Com a resultat, l'acció de govern en aquest àmbit s'ha concretat a través de quatre grans eixos estratègics:

- Eix 1. Equitat educativa: acompanyant els ens locals en el desenvolupament del seu rol com a Administració educativa en clau d'equitat en l'accés a les oportunitats educatives.
- Eix 2. Ciutats educadores: enfortint el paper del món local en el desenvolupament d'un model de ciutats educadores que connecti temps, espais, agents educatius i aprenentatges.
- Eix 3. Escoles i centres educatius municipals: reforçant la seva contribució al conjunt del sistema educatiu, proporcionant recursos per al seu funcionament i fomentant el treball en xarxa per impulsar l'equitat en l'accés, la sostenibilitat i la connexió dels serveis educatius locals.
- Eix 4. Oportunitats educatives: desenvolupant municipis i territoris orientadors que generin noves oportunitats educatives al llarg de la vida i recursos de suport a les transicions educatives.

Aquestes línies estratègiques s'han concretat en l'aportació de recursos tècnics, econòmics, materials, formatius i de coneixement als ens locals i a la resta d'agents educatius. Específicament, el 2021 el nombre total d'actuacions de suport tècnic ha estat de 78, s'ha aportat una quantitat de 15.748.400 € d'euros en ajuts econòmics i s'han format 2.162 persones d'arreu de la província de Barcelona.

Noves oportunitats educatives 4.10

L'actual mandat polític implica una aposta forta i decidida per garantir una educació equitativa i per promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de tota la vida. En aquest sentit, si la lluita contra l'abandonament escolar prematur ja era una prioritat estratègica, amb la pandèmia ha esdevingut una emergència. Molts estudis mostren el risc en l'augment de la desafecció i abandonament escolar prematur per les conseqüències de la COVID-19, mentre les taxes d'abandonament escolar prematur continuen afectant un 17% dels i les joves catalans, lluny encara de l'objectiu del 10% marcat per la Unió Europea. És per això que El Pla d'actuació de mandat 2020-2023 de la Diputació de Barcelona incorpora el compromís en favor d'una transició socioecològica on pobles i ciutats puguin garantir oportunitats per a tothom, particularment pels joves en risc d'abandonament. En aquest context, es desenvolupa el projecte transformador Noves Oportunitats Educatives 4.10, que neix amb la voluntat d'impulsar el lideratge dels ajuntaments en la prevenció i tractament de l'abandonament escolar prematur, tot oferint noves oportunitats als joves. S'han començat a visibilitzar les primeres actuacions en els 8 ens locals pilot d'aquest projecte, fruit de l'impuls tècnic i econòmic ofert des de la Diputació de Barcelona. Així mateix, s'han constituït xarxes interprofessionals en cadascun d'aquests ens, que han de ser el motor d'implantació a escala local d'aquest projecte.

Cap a una oferta esportiva integral i integradora

L'acció de la Diputació es focalitza dins el present mandat en reforçar la vessant integradora de l'esport, treballant en xarxa amb els municipis de la província, donant suport a activitats esportives generadores de benestar, fomentant la pràctica de l'esport a tota la població facilitant l'accés als serveis esportius de les persones en situació de risc d'exclusió social, amb la finalitat de potenciar l'esport com una eina d'inclusió social i comunitària. En aquest sentit, s'estructura amb els següents eixos:

- Eix 1: Garantir el dret universal de l'esport per a tothom, amb equitat i afavorint la inclusió social: Durant el 2021 s'ha augmentat la dotació del recurs econòmic d'ajut a la pràctica esportiva de col·lectius vulnerables fins a 929.410,11 € en el marc del Pla de xoc de la corporació. A més les beques que ja s'atorgaven han estat complementades amb la possibilitat d'incloure altres despeses relacionades amb la dinamització esportiva per tal d'afavorir l'activitat esportiva de persones amb risc d'exclusió social.

- Eix 2: Facilitar una pràctica esportiva sostenible, educadora i segura, generadora de benestar i de qualitat de vida: S'ha reorientat el recurs de suport a esdeveniments esportius anteriorment dedicat a donar suport a grans premis (esdeveniments de gran envergadura) obrint el ventall a d'altres sense importar la grandària ni el número edicions que portin. Pel que fa al recurs de "programes esportius" també s'ha obert el ventall dels que són susceptibles de rebre ajut respecte de l'any anterior que estava adreçat exclusivament a projectes esportius singulars. Per últim s'ha creat el recurs tècnic d'estudis d'esdeveniments esportius.
- Eix 3: Promoure entorns actius a l'espai públic, tant al medi natural com urbà: L'any 2021 es va finalitzar el Manual d'estil de senyalització de la xarxa d'itineraris esportius amb la incorporació de 20 pictogrames de la matèria, per tal de poder redactar projectes de senyalització i la seva instal·lació física a partir de l'any 2022.
- Eix 4: Consolidar la dotació de la xarxa d'equipaments esportius locals vetllant per la seva sostenibilitat i qualitat de servei: S'ha posat en marxa el Programa general d'inversions 2020-2023 el qual preveu que destini 33.104.000,00 € per a equipaments esportius. L'any 2021 s'han imputat 3.105.109,05 € procedents de les 24 sol·licituds rebudes. A més s'han destinat 840.000 € al recurs "Digitalització i condicionament d'equipaments esportius" que pretén, per primer cop, impulsar la implantació i ús d'eines digitals als equipaments esportius. També aquest any, excepcionalment, s'ha disposat de 2.563.789,95 € del Pla de xoc "Reactivació de serveis als equipaments esportius" que pretén donar suport al finançament de despeses corrents dels equipaments esportius municipals, per reduir l'impacte de la COVID-19, salvaguardar el sistema esportiu i contribuir a la reactivació econòmica.
- Eix 5: Salvaguardar el sistema esportiu de la província col·laborant amb els agents esportius per innovar i crear valor públic: A la tardor, es va activar la campanya «Fes-ho per tu» dissenyada amb l'objectiu d'animar a tota la població a fer activitat físicoesportiva i a fer ús dels equipaments esportius municipals. La campanya va disposar d'un concurs anomenat "Regala't esport" que es va fer mitjançant les xarxes socials durant el mes de desembre. A més es va obrir al Catàleg de serveis el recurs econòmic destinat al suport mancomunat per la contractació de tècnics/ques esportius/ves que doni servei a petits municipis i es va ampliar el servei a 5 territoris, 2 més que l'any passat. A més, al 2021 s'ha donat suport al 25è Campionat del Món d'Handbol Femení celebrat a Granollers i al 15è Campionat Mundial d'Hoquei Femení de Terrassa que se celebrarà el 2022.

Polítiques de joventut a nivell local

La missió de la Diputació en aquest àmbit és cooperar amb els ens locals de la demarcació de Barcelona en el desenvolupament, millora i aprofundiment de les seves polítiques de joventut. La tasca duta a terme l'any 2021, malgrat encara estar condicionada per la pandèmia produïda per la COVID-19, ha pogut donar un alt compliment en els àmbits dels 4 eixos fixats pel mandat:

- Eix 1: Facilitar la planificació i el desplegament de les polítiques locals de joventut. S'ha atorgat un Fons de prestació per a polítiques de joventut destinat a consells comarcals i municipis de més de 300 habitants, per un import total de 1.656.416,33€, incrementant en un 65% l'ajut de 2020. També, amb l'objectiu de facilitar als ens locals l'elaboració dels seus Plans locals de joventut que la Generalitat de Catalunya els hi exigeix, s'ha concedit un recurs material específic a 40 ens locals. Així mateix, s'han elaborat tres publicacions: “La diagnosi del pla local de joventut” i “L'avaluació intermèdia del pla local de joventut”, i una més teòrica “Consideracions sobre la planificació en l'àmbit de joventut. La diagnosi del pla local de joventut”.
- Eix 2. Transformar els equipaments juvenils municipals en espais impulsors de les polítiques locals de joventut. Els equipaments juvenils municipals són un dels espais preferents d'interrelació dels joves amb l'Administració, així com entre ells mateixos. Per aquest motiu, s'ha continuat oferint un suport tècnic per a l'elaboració de projectes de concepció, disseny, gestió i dinamització d'aquests equipaments, prestant-se a 37 ens locals l'any 2021. També, s'ha elaborat la guia “Model de rol socioeducatiu dels equipaments juvenils municipals”, per ampliar a funcions més socials i d'orientació els seus usos.
- Eix 3. Generar coneixement integrant programes de formació i recursos en les estratègies de desenvolupament local. La formació i accions destinades a promoure l'adquisició i intercanvi de nous coneixements, tant entre el personal electe com tècnic local de joventut, ha continuat l'any 2021. El rol del personal tècnic de joventut, i per tant la seva capacitat i recursos, és clau a l'hora d'implementar les polítiques locals. L'any 2021 s'han realitzat un total de 15 accions formatives. Així mateix, s'ha potenciat la realització d'accions formatives a demanda dels i les professionals de joventut com a peticions directes del territori.
- Eix 4: Promoure estratègies i recursos per acompanyar el jove en el seu benestar emocional i procés d'apoderament. L'autoconeixement, la capacitat de prendre les pròpies decisions i la millora de les competències personals de les persones joves, són aspectes que treballem. En aquest sentit, s'han realitzat tallers d'emancipació a grups de joves i a professionals que treballen amb joves. S'han usat materials propis, guies fem tec!, que l'any 2021 s'han incrementat amb dues noves guies: “Desenreda't” per treballar l'ús i l'autonomia a les xarxes socials, i “m'emociONES” que treballa l'acompanyament en l'experimentació amb les emocions.

Joventut esportiva, societat activa

Aquest 2021 s'ha desplegat el projecte transformador de mandat “Joventut esportiva, societat activa”, que consisteix en la incorporació de la figura de l'educador/a esportiu/a que acompanya adolescents i joves en activitats esportives i lúdiques, tant en l'àmbit de l'espai públic com dels propis equipaments educatius i esportius dels municipis. Aquest any 2021 s'ha començat a implantar una prova pilot amb 4 municipis de la llera del riu Besòs: Barce-

lona, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet. El projecte inclou un suport econòmic per la dotació dels/les educadors/es esportius/ves als serveis tècnics municipals, si s'escau, i per la implementació de les activitats esportives per als joves i adolescents en risc d'exclusió social. També s'han executat accions de formació per als/les educadors/es esportius/ves en la metodologia socioeducativa i s'ha configurat una xarxa virtual de relació que acompanya al personal tècnic i referents municipals, així com als educadors/es dins l'àmbit de desenvolupament del projecte.

10. Àrea d'Igualtat i Sostenibilitat Social

Durant l'any 2021 l'Àrea d'Igualtat i Sostenibilitat Social emprèn una etapa de desplegament i consolidació del nou marc conceptual i estratègic, que aposta per la transversalitat, la interseccionalitat i la innovació social per reforçar les polítiques de garantia d'ingressos, convivència inclusiva, cures en la comunitat, igualtat i resposta a les violències masclistes, atenció al cicle vital i promoció de ciutats i pobles saludables i resilients.

Aquest procés ha implicat un canvi en el nom de l'Àrea que ha passat a denominar-se d'Igualtat i Sostenibilitat Social, fent referència a la igualtat -incorporant les perspectives de gènere, generacional, funcional i cultural- com un aspecte bàsic de la justícia i cohesió social als municipis. Alhora, la sostenibilitat social apunta a la importància que totes les persones puguin gaudir de condicions de vida adequades i a contribuir a través de les polítiques socials a una de les dimensions del desenvolupament sostenible promogut per l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, juntament amb la sostenibilitat econòmica i mediambiental. És la voluntat de l'Àrea connectar les polítiques locals amb aquesta agenda global de transformació i de cohesió social.

Aquesta fita s'ha treballat sobretot a partir del desenvolupament dels projectes transformadors de l'Àrea, a través d'accions de diagnosi, recerca i marc conceptual que permetessin dotar d'una base sòlida a les polítiques i accions empreses; d'espais de cocreació i reflexió amb ajuntaments, entitats, ciutadania i persones expertes, així com amb el desenvolupament de nous recursos d'acompanyament i suport als municipis, que han passat per una fase pilot durant l'any 2021 i que s'ofereixen com a recurs en el Catàleg de serveis 2022-2023.

Enfortir el sistema de garantia d'ingressos

A través del projecte transformador *Dret a uns ingressos bàsics. Polítiques municipals de garantia d'ingressos* estem impulsant un nou model d'atenció a les necessitats bàsiques que pretén ser més inclusiu, eficaç, eficient i també més equitatiu territorialment, gestionat a través d'oficines especialitzades. És un nou model que s'ha treballat de forma participativa amb grups de debat amb regidors i regidores, responsables i tècnics i tècniques de serveis socials, entitats socials i persones expertes. A partir d'aquest procés i de la recerca i desenvolupament d'eines tècniques i tecnològiques per impulsar nous models de prestacions econòmiques locals i d'oficines per gestionar-les, s'ha portat a terme una prova pilot d'acompanyament en la implementació a sis municipis i un Consell Comarcal, territoris que

ja tenen projectes iniciats d'oficines i a partir dels quals s'ha generat un procés d'aprenentatge. Aquest pilot ha permès, doncs, dissenyar un nou recurs en el Catàleg de serveis 2022 de suport al desplegament d'aquest nou model de prestacions i d'oficines, que tenen com a finalitat donar una resposta més accessible i eficaç a les situacions de vulnerabilitat social i pobresa i, per tant, aproximar-nos des dels municipis, en cooperació i de forma interconnectada amb els altres nivells d'Administració, al primer objectiu de desenvolupament sostenible de posar fi a la pobresa a tots els pobles i ciutats.

Alhora, aquesta línia vinculada a la fi de la pobresa i a garantir unes condicions de vida dignes s'ha treballat també a través d'altres accions estratègiques com els programes en l'àmbit de la pobresa energètica –com el d'auditories a les llars amb la posada en marxa d'una quarta edició amb la intervenció en 1.300 llars més que es sumen a les 4.100 intervingudes fins ara-, la Targeta Moneder d'Impacte Social i el Servei d'Intermediació en Deutes de l'Habitatge, amb un nombre d'usuaris a l'alça en els 46 punts SIDH de la província.

Acció comunitària per a la igualtat, la salut i la convivència inclusiva

Una altra línia estratègica és la promoció de la convivència inclusiva i la reducció de les desigualtats, que s'ha treballat a partir de diferents programes com el reforç dels Plans locals d'acció comunitària inclusiva; els recursos d'acollida i ciutadania intercultural, d'igualtat de tracte i no discriminació; el programa de mediació ciutadana i, sobretot, a través d'una nova intervenció mitjançant el projecte transformador *Barris i Comunitats: motors de transformació social*. Aquest projecte desenvolupa, a partir d'un marc conceptual propi, una acció intensiva en barris en situació d'alta complexitat social i segregació territorial per promoure la igualtat d'oportunitats, una vida digna i autònoma, els vincles socials i l'apoderament comunitari en espais públics, equipaments municipals i comunitats de veïns. S'està desplegant a 13 municipis de la província de Barcelona majors de 65.000 habitants i que tenen un IVSO (Índex de vulnerabilitat social) inferior a 100. Per això, ha distribuït un fons de 2.247.700 € durant l'any 2021, amb previsió de continuïtat.

Impulsar la intervenció social, els serveis socials i les cures en la comunitat

En tercer lloc, d'acord amb l'objectiu de mandat de promoure el benestar al llarg de la vida, l'any 2021 s'ha desplegat el projecte transformador *Cap a un nou sistema públic de cures en la comunitat*. Com a part del projecte s'ha desenvolupat una diagnosi dels serveis de cures a la província de Barcelona i diferents línies d'actuació per promoure la innovació i la millora de l'organització social de la cura en el territori. En aquest sentit, s'ha dut a terme una recerca sobre tendències europees i estatals i models innovadors de prestació del servei d'ajuda a domicili i de l'assistència personal, i s'ha creat un Fòrum de Persones Expertes en Cures per a l'orientació i contrast del projecte, amb 16 participants de l'àmbit acadèmic de diferents disciplines. Alhora, s'han posat en funcionament nous recursos per als municipis i ens locals, com els tallers de corresponsabilitat i suport a les cures, per a la

sensibilització de la ciutadania i el suport a entitats i a persones treballadores de la llar, que han arribat a 46 municipis, i el programa Nexes, d'atenció a la soledat no desitjada de persones grans, per abordar una problemàtica social en creixement. Es tracta d'un programa d'intervenció individualitzada i comunitària que s'ha desplegat de forma pilot durant l'any 2021 a quatre municipis i una mancomunitat. El programa s'oferirà com a recurs en el Catàleg de Serveis 2022. Finalment, destacar en l'àmbit de les cures el procés de digitalització del Servei Local de Teleassistència i l'inici de projectes pilot com la sensorització de les llars per monitoritzar comportaments i generar alertes en situacions de necessitat que permetin una millor resposta i predir necessitats futures. A més a més, s'ha continuat oferint els recursos de Respir i GSAM a les famílies cuidadores. Així mateix, la promoció del benestar és una línia estratègica que també s'ha treballat a través del reforç dels serveis socials bàsics i dels seus professionals, mitjançant el desplegament de recursos formatius, de supervisió, d'eines metodològiques, jurídiques i organitzatives, així com de finançament.

Infància i adolescència: del risc a la igualtat, la salut i el benestar

Una altra de les línies estratègiques que s'han desplegat aquest any 2021 és l'atenció al cicle de vida i, en concret, a les necessitats de la infància i l'adolescència, a través de la posada en marxa de nous recursos que s'oferiran en el Catàleg de serveis 2022 i el desplegament del projecte transformador *Infància i adolescència: del risc a la igualtat, la salut i el benestar*, amb què s'està treballant amb un grup assessor de persones expertes per definir reptes i propostes per a l'abordatge des de les polítiques locals de les necessitats de l'adolescència, en tota la seva diversitat. Alhora, s'han posat a disposició dels ajuntaments i ens locals nous recursos metodològics i formatius per a l'atenció de la infància i adolescència en risc des dels Serveis d'Intervenció Socioeducativa.

Fent front a les desigualtats i discriminacions de gènere

Una altra línia estratègica de mandat que s'ha desplegat durant l'any 2021 és l'impuls de la igualtat de gènere i, en concret, l'abordatge de les violències masclistes. S'ha treballat a través de l'impuls dels plans d'igualtat, les campanyes de sensibilització així com el suport als serveis territorials d'atenció a les dones i a les persones LGTBI, i especialment mitjançant el desplegament del projecte transformador *Xarxa de Territoris Lliures de Violències Masclistes*. A través d'aquest projecte, l'any 2021 s'ha posat en marxa el pilot Xarxa Punts Liles, que ubica carpes per a la sensibilització i detecció de les violències en diferents espais públics dels municipis, i crea una xarxa de col·laboració de comerços, establiments i entitats del territori com a agents de sensibilització i prevenció. Hi ha sis municipis han participat en el pilot i l'any 2022 és un recurs que s'oferirà al conjunt de municipis de la província de Barcelona a través del Catàleg de Serveis. En l'àmbit de la igualtat cal destacar, també, les sessions i formacions entorn el lideratge femení al LABonnemaison que s'està desplegant com a centre de referència en les polítiques d'igualtat i espai de formació i de construcció de xarxes entre dones per fomentar el lideratge i l'emprenedoria femenina i feminista.

Promoure ciutats i pobles més saludables i resilients

Cal esmentar, també, el treball fet per l'Àrea durant l'any 2021 amb l'objectiu estratègic de promoure ciutats i pobles més saludables i resilients. Amb aquesta finalitat, s'ha donat suport a la implementació de plans de contingència en salut pública i a la incorporació de les emergències sanitàries en els plans locals de salut, a més de seguir garantint el suport als municipis en l'exercici de les competències en matèria de salut pública, amb una major aportació econòmica. Una altra línia a esmentar és la promoció dels hàbits saludables, en la qual destaquen les activitats de suport a la salut emocional per abordar els efectes de la pandèmia.

Des de l'àmbit del suport als drets de les persones consumidores, s'ha continuat treballant pel suport als Serveis Públics de Consum (OMIC i OCIC), per l'impuls del Servei de Mediació en Consum i per la posada en marxa de noves activitats educatives per promoure un consum responsable.

La innovació social

Finalment, cal destacar que s'ha continuat treballant en la línia de promoure la innovació social i, per això, es va obrir de forma experimental una convocatòria de suport al finançament de projectes d'innovació social en l'àmbit de les cures en el Catàleg de Serveis 2021, que ara s'ha incorporat al Catàleg 2022-23 destinada al conjunt dels àmbits de les polítiques socials de l'Àrea d'Igualtat i Sostenibilitat Social. Es parteix del fet que l'abordatge dels grans reptes que ens obre el període de crisi social i econòmica derivada de la COVID i les grans fites de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible només es podran assolir amb noves polítiques, més aliances i un compromís i una estratègia renovada i compartida

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Presidència